

OPINIÓ

Quan el Dia del Crist era festa en Quart

AMADOR GRINYÓ I GUZMÁN *

Setembre sempre és l'anclatge repetible al cor dels quartans. Setembre porta la versatilitat de l'afany i l'esforç convertits en festa. Setembre trenca aïllaments i és la circumstància d'un innúmer d'activitats estudiades i perfilades al llarg de dotze messos en face-ta de caire religiós i amb el con-trapunt de la parcel·la lúdica. Se-tembre és l'espai inseparable que enriqueix el repostatge a l'esperit i el divertiment relaxador als sen-tits corporals. I dins del rancuniós calor, setembre és l'alè invisible que tensa l'equilibri necessari del viure amb somris i germanor, principal equipatge d'atracció i d'èxit que combina l'alternància generosa dels efectes i trenca l'atonia que pot sorgir, ocasional, durant els jorns d'ininterromput quefer a partir del primer diumen-ge, dilluns, dimarts i dimecres se-güents; a cada any augmenta

qualitat i guanya en excel·lències. Setembre marca una fita, porta la solera de la tradició sota l'envis-cat embaladiment dels estels aro-matitzant la nit del dissabte a l'abric de l'enfervoritzat embruix del sorollós i estrident foc dels co-hets, que omplim de llums i colorit el firmament i d'aspre gust a pólvora i fum la gola, és motor d'arranc de la incoparable i ex-pectant *Passejà* que desempolse-ga un patrimoni cultural d'història únic. El tro de l'última carcassa cega només assenyala el punt fi-nal d'una etapa; glop d'alternativa interessant: humanitza el viure, sabent conviure.

El bagatge festívol dels avant-passats s'entroncava més al caliu i sabor religiós, desfilades de fes-ters. Missa major amb sermó i processó a boqueta nit, eren l'eix fonamental que girava a l'entorn del culte als patrons; el protago-nisme quotidià, a hores d'ara, ha fet que les tradicions populars en-

ceten altres alternàncies i esque-mes de marcat posicionament lú-dic; la vella i constrenyida culture-ta uniformista ha estat absorbida per plantejaments modificadors sense caure en la inconnexió o frívol allunyament dels arrels. Aquell no hi és aquest temps; a hores d'ara el folklore arrossega amb més corretjositat; tothom sembla decantar-se i demostra més il·lusió pel sorollós bullici que pels resos; és una veritable reali-tat social. Aquells dimarts de fes-ta al Santíssim Crist dels Afligits, quan era festa local, tots els fills de Quart que vivien fora s'acosta-ven; fer acte de presència era quasi d'obligat compliment, era el dia de major relleu i, junt els fami-liars, es vivia per unes hores el substanciós sabor de saber-se i sentir-se fill de Quart; s'anava a la processó i eren tants i tan llarga, que als quatre cantons s'ajunta-ven, els que baixaven per La To-rreta i els que pujaven per l'Alco-

ta; era la més llarga i la que més gent convocava de totes les que es fan en el curs de l'any, era el dia de lluir l'estrena o de possar-se el millor vestit; després de so-par, refrescar i viure l'ambient fins la crema del castell. Avançada la nit, xano-xano, els d'enllà i els d'ençà tomen a casa.

L'imperatiu d'una projecció so-cial esdevinguda al marc local, va propiciar la transformació expans-iva socio-econòmica a Quart, produint un canvi estructural a l'àmbit del treball i els costums, arrossegant la convencència la-boral —digam-ne necessària— de traslladar la *festa local* al di-lluns, així s'afavoria nugar tots dos dies consecutius per a l'es-plai.

Des d'aleshores, el dia del Crist, poc a poc, ha perdut im-portància i minvat protagonisme; el fenomen evolució ha jugat el seu envit en el procés de caiguda.

* Cronista oficial de Quart de Poblet.